

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**УКРАЇНА В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО
МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ:
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ
ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ**

18 грудня 2018 р.

м. Київ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Скакун Юлія Володимирівна – к.ю.н., доцент, перший проректор Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Гляшко Олександр Олександрович – к.ю.н., доцент, директор Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Бусол Олена Юріївна – д.ю.н., старший науковий співробітник, завідувач кафедри, професор кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Дорохіна Юлія Анатоліївна – д.ю.н., доцент, професор кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Ващук Богдана Леонідівна – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Губарев Сергій Володимирович – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Горелкіна Кіра Георгіївна – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Катеринчук Катерина Володимирівна – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського

Коваленко Інна Анатоліївна – к.ю.н., доцент, доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Луценко Юрій Васильович – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Міловська Надія Василівна – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Сингаївська Інна Володимирівна – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Софіюк Тарас Олександрович – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Шабалін Андрій Валерійович – к.ю.н., доцент кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Україна в системі сучасного міжнародного правопорядку та Європейської інтеграції: загальнотеоретичні та практичні проблеми:

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 18 грудня 2018 р. – Київ: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2018. – 204 с.

ISBN 978-966-916-690-6

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Україна в системі сучасного міжнародного правопорядку та Європейської інтеграції: загальнотеоретичні та практичні проблеми», яка відбулася на базі Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського 18 грудня 2018 р.

УДК 341(477+4)(063)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МІЖНАРОДНА ЗАКОННІСТЬ ТА МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОПОРЯДОК

Карпенко М. І.

Поняття та співвідношення військового і міжнародного правопорядку 8

Озерський І. В.

Використання психологічних складових суддями ЄСПЛ
в контексті забезпечення «права на повагу до приватного і сімейного життя» 11

Шевчук І. В.

Домінування економічної складової
у стратегії національної безпеки США 2018 року: уроки для України 14

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Гайдай В. І.

Моделі охорони здоров'я..... 16

Дубчонок Р. С.

Гарантії захисту у системі гарантій місцевого самоврядування..... 18

Ковальчук Б. В.

Роль громадських організацій у формуванні
громадянського суспільства в Україні 21

Олійник М. А.

Народовладдя як принцип вітчизняного конституціоналізму..... 22

Чукаєва В. О.

Особливості правового регулювання проведення
реформи децентралізації в Україні на сучасному етапі 25

Юркевич Х. І.

Актуальні питання глобального конституціоналізму на сучасному етапі..... 27

СЕКЦІЯ 3. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Атаманчук Н. І.

Розвиток непрямого оподаткування в умовах інтеграції України до ЄС..... 31

Іванов Ф. О.

Окремі аспекти змісту адміністративно-деліктних відносин..... 33

Кременовська І. В.

Критерії виявлення ознак деструктивного культу серед релігійних організацій ... 36

Мусаєва С. С., Заєць О. М.

Роль і місце підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України у забезпеченні публічної безпеки і порядку..... 39

Романова І. Д.

Окремі аспекти превентивної діяльності окремих підрозділів
Національної поліції 41

Список використаних джерел:

1. Паньонко І. М., Коваль В. А. Працівники-іноземці як особливі суб'єкти трудових правовідносин. Вісник національного університету «Львівська Політехніка» – Серія «Юридичні науки». 2016, № 850 с. 413-422: URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2017/aug/5763/vnulpurn201685063.pdf>.
2. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. Київ. Центр учбової літератури, 2010. 316 с.
3. Смола В.М. Правове регулювання працевлаштування іноземців в Україні. Науковий вісник ХДУ. Серія «Юридичні науки». 2014. С. 77-81.
4. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.11.2011 р. № 3773-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17/ed20110922>.
5. Пасічник Н. Питання трудового законодавства в аспекті працевлаштування іноземців в Україні. Юридичний журнал. 2004. № 4. С. 22-26.
6. Сергеева С. М. Нормативно-правове регулювання трудових відносин, ускладнених іноземним елементом. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03. – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. – Одеська національна юридична академія, Одеса, 2004. – 174 с.
7. Яцкевич І.І. Правове регулювання реалізації іноземцями права на працю в Україні Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2015. № 2(12): URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15yirvu.pdf>.
8. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17/ed20120705>.
9. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.

Кучма О. Л.,

*доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри трудового права
та права соціального забезпечення
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ У РАЗІ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ПРО ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНУ ПРИГОДУ БЕЗ УЧАСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Відповідно до п. 33.2. ст. 33 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» [1] (далі – Закон) у разі настання дорожньо-транспортної пригоди за участю лише забезпечених транспортних засобів, за умови відсутності травмованих (загиблих) людей, а також за згоди водіїв цих транспортних засобів щодо обставин її скоєння, за відсутності у них ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, ці водії мають право спільно скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду.

У такому разі водії транспортних засобів після складення зазначеного в цьому пункті повідомлення мають право залишити місце дорожньо-транспортної пригоди

та звільняються від обов'язку інформувати відповідний підрозділ Національної поліції про її настання.

Відповідно до п. 34.2. ст. 34 Закону протягом 10 робочих днів з дня отримання повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду страховик зобов'язаний направити свого представника (працівника, аварійного комісара або експерта) на місце настання страхового випадку та/або до місцезнаходження пошкодженого майна для визначення причин настання страхового випадку та розміру збитків.

Визначення причин настання страхового випадку законодавцем покладено саме на страховика, а не учасників дорожньо-транспортної пригоди, які не позбавлені права надавати пояснення, висловлювати власні міркування та припущення стосовно обставин дорожньо-транспортної пригоди.

П. 33-1¹ Закону встановлює, що страхувальник, інша особа, відповідальність якої застрахована, водій транспортного засобу, причетного до дорожньо-транспортної пригоди, особа, яка має право на отримання відшкодування (потерпілий), зобов'язані сприяти страховику та МТСБУ в розслідуванні причин та обставин дорожньо-транспортної пригоди, а саме: надати для огляду належний їй транспортний засіб або інше пошкоджене майно, повідомити страховика (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, – МТСБУ) про всі відомі їй обставини та надати для огляду та копіювання наявні у неї документи щодо цієї дорожньо-транспортної пригоди протягом семи робочих днів з дня отримання нею відповідної інформації або документа. Якщо зазначені особи з поважних причин не мали змоги виконати ці дії, вони мають підтвердити це документально.

На виконання норм закону в частині оформлення повідомлень про дорожньо-транспортну пригоду затверджена Протоколом Президії Моторного (транспортного) страхового бюро України від 11.08.2011 року № 274/2011 [2] Інструкція щодо заповнення повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду, яка погоджена Начальником Управління Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України. Даний документ та додатки до нього визначають умови заповнення повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (європротокол) а також застосування Типових схем дорожньо-транспортних пригод.

Типові схеми дорожньо-транспортних пригод (далі – Типові схеми), що є додатком до Інструкції щодо заповнення повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду визначають порядок застосування типових схем дорожньо-транспортних пригод та розподілу відповідальності учасників дорожньо-транспортної пригоди за заподіяну ними шкоду під час розгляду документів про дорожньо-транспортні пригоди, оформлені без участі уповноважених на те працівників поліції.

П. 4 Типових схем визначає, що встановивши вид дорожньо-транспортної пригоди, страховик чи МТСБУ визначає місце початкового удару (первинного контакту) на обох транспортних засобах (пункт 10 Повідомлення), і зіставляє його з видом дорожньо-транспортної пригоди, а також з характером і переліком видимих пошкоджень на транспортному засобі (пункт 11 Повідомлення).

Відповідно до зазначених норм Закону та п. 6 Типових схем визначення (розподіл) цивільно-правової відповідальності учасників дорожньо-транспортної пригоди здійснюється на підставі комплексного аналізу всіх обставин конкретної дорожньо-транспортної пригоди, наявних у матеріалах страхової справи по даному випадку.

Ненадання одним із учасників дорожньо-транспортної пригоди (в порушення вимог п. 33-1¹ Закону) транспортного засобу для огляду страховику, позбавляє страховика можливості встановити обставини дорожньо-транспортної пригоди (на виконання п. 34.2 ст. 34 Закону), в тому числі, визначити (розподілити) цивільно-правову відповідальність учасників дорожньо-транспортної пригоди.

Згідно із ст. 6 Закону страховим випадком є дорожньо-транспортна пригода, що сталася за участю забезпеченого транспортного засобу, внаслідок якої настає циві-

льно-правова відповідальність особи, відповідальність якої застрахована, за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та/або майну потерпілого.

Таким чином, до визначення страховиком причин настання страхового випадку та визначення (розподілу) цивільно-правової відповідальності учасників дорожньо-транспортної пригоди відсутні підстави стверджувати про настання страхового випадку, оскільки одним із ключових юридичних фактів при визначенні страхового випадку (наслідком чого є виникнення зобов'язання страховика на умовах полісу та Закону) є встановлення факту настання цивільно-правової відповідальності особи, відповідальність якої застрахована.

Відповідно до абз. 3 п. 36.2 ст. 36 Закону Страховик зобов'язаний у разі невізнання майнових вимог заявника або з підстав, визначених статтями 32 та/або 37 цього Закону, – прийняти вмотивоване рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування.

Відповідно до п. 32.1. ст. 32 Закону страховик або МТСБУ не відшкодовує шкоду, заподіяну при експлуатації забезпеченого транспортного засобу, але за спричинення якої не виникає цивільно-правової відповідальності відповідно до закону.

Відповідно до п. 37.1.3 ст. 37 Закону підставою для відмови у здійсненні страхового відшкодування (регламентної виплати) є невиконання потерпілим або іншою особою, яка має право на отримання відшкодування, своїх обов'язків, визначених цим Законом, якщо це призвело до неможливості страховика (МТСБУ) встановити факт дорожньо-транспортної пригоди, причини та обставини її настання або розмір заподіяної шкоди.

Безперечно, надана законодавцем можливість учасникам дорожньо-транспортної пригоди самостійно скласти європротокол при наявних для цього умовах вигідна для учасників пригоди: винуватцю дозволяє уникнути адміністративної відповідальності (адже не складається протокол про адміністративне правопорушення та не розглядається справа в суді), потерпілому не потрібно чекати постанови суду про притягнення до відповідальності винуватця.

Разом з тим, у разі, якщо учасники пригоди склали європротокол без наявних для цього умов (наприклад, один із транспортних засобів був незабезпеченим (відсутній діючий поліс цивільної відповідальності) чи учасники пригоди мають різні погляди щодо того, за яких умов настала пригода тощо) або винуватець дорожньо-транспортної пригоди уникає співпраці із страховиком по з'ясуванню обставин пригоди, що не дає можливості страховику визначити цивільно-правову відповідальність учасників, у страховика є підстави відмовити у виплаті страхового відшкодування. В такому разі потерпілий буде змушений стягувати збитки безпосередньо з винуватця та, у разі відмови останнього сплатити борг, потерпілий матиме змогу в судовому порядку доводити факт винуватості боржника у дорожньо-транспортній пригоді, яка привела до пошкодження майна потерпілого та стягувати з нього збитки.

Тому особі, яка вважає себе потерпілою в дорожньо-транспортній пригоді, перед тим як погоджуватися на оформлення документів про дорожньо-транспортну пригиду без участі уповноважених на те працівників відповідних підрозділів Національної поліції варто пересвідчитись у наявності визначених законодавцем умов, які дозволяють скласти європротокол.

В свою чергу, винуватець (особа, відповідальність якої застрахована) має усвідомлювати, що його відповідальність застрахована на абсолютно, а за умови виконання обов'язків, визначених Законом; сплата страхового платежу за поліс – це не єдиний обов'язок, який має бути виконаний. За невиконання обов'язків (зокрема, ненадання транспортного засобу страховику для огляду) наслідком може бути особиста відповідальність за завдані збитки, які не будуть покриватися полісом.

Також для уникнення непорозумінь між страховиком та учасниками пригоди доцільно конкретизувати у нормативно-правових актах процедуру врегулювання стра-

хового випадку у разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі працівників поліції.

Список використаних джерел:

1. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України: від 01.07.2004 № 1961-IV: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1961-15/page>.

2. Щодо заповнення Повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду: Інструкція: МТСБУ: від 11.08.2011 № 274/2011: URL: http://www.mtsbu.ua/ua/for_consumers/europrotocol/96561/.

Лазебник В. В.,

студентка

Навчально-наукового гуманітарного інституту

Таврійського національного університету

імені В. І. Вернадського

Науковий керівник: Коваленко І. А.,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри спеціально-правових дисциплін

Навчально-наукового гуманітарного інституту

Таврійського національного університету

імені В. І. Вернадського

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ БАТЬКІВ У ПРАВАХ ЗА ДИТИНУ

Державна сімейна політика спрямована на формування в суспільстві певних сталих уявлень про сім'ю і гендерні ролі її членів, зразків шлюбнорепродуктивної поведінки, вдалого поєднання батьківства та зайнятості. Гендерний аналіз сучасної сімейної політики дозволяє виокремити головні характеристики, що обумовлюють її специфіку, а також оцінити ефективність заходів, що здійснюються державою у сфері підтримки сім'ї. Виконуючи функцію подолання певних гендерних дисбалансів у контексті гендерної нерівності, гендерна проблематика стала невід'ємною складовою сімейної політики як у більшості європейських держав, так і в Україні [1].

Права дитини у разі розлучення батьків захищені чинним законодавством, зокрема Сімейним кодексом України, Законом України «Про охорону дитинства» та міжнародною «Конвенцією про права дитини». Законодавчі норми визначають як матеріальні, так і не матеріальні відносини між батьками та дітьми. Наприклад, ч. 3 ст. 9 «Конвенції про права дитини» регламентує, що дитина, яка не проживає з одним або обома батьками, має право підтримувати на регулярній основі особисті та прямі контакти з обома батьками, за винятком випадків, коли це суперечить інтересам дитини [2]. Також відповідно до ст. 11, 12, 15 Закону України «Про охорону дитинства», кожна дитина має право на проживання у сім'ї разом з батьками або в сім'ї одного з них та на піклування батьків. Батько і мати мають рівні права та обов'язки щодо своїх дітей. Предметом основної турботи та основним обов'язком батьків є забезпечення інтересів своєї дитини. Дитина, яка проживає окремо від батьків або одного з них, має право на підтримку з ними регулярних особистих стосунків і прямих контактів. Крім того, відповідно до норми ст. 141 Сімейного Кодексу